

Na podlagi prvega odstavka 25. člena Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 69/95), minister za zdravje predpisuje

## **PROGRAM imunoprofilakse in kemoprofilakse za leto 2005**

### **I**

Program imunoprofilakse in kemoprofilakse za leto 2005 opredeljuje naslednje programe:

1. Program imunoprofilakse za predšolske otroke;
2. Program imunoprofilakse za učence, dijake in študente;
3. Program imunoprofilakse za osebe, ki so pri opravljanju dela izpostavljene nalezljivim boleznim;
4. Program imunoprofilakse za druge skupine prebivalstva;
5. Program imunoprofilakse in kemoprofilakse za potnike v mednarodnem prometu;
6. Program kemoprofilakse proti določenim nalezljivim boleznim;
7. Program imunoprofilakse in kemoprofilakse za prebivalstvo v primeru izrednih razmer.

### **1. PROGRAM IMUNOPROFILAKSE ZA PREDŠOLSKE OTROKE**

#### **1. CEPLJENJE PROTI:**

tuberkulozi  
daviči  
tetanusu  
oslovskemu kašlju  
otroški paralizi  
haemophilusu influenzae (tip b)  
ošpicam  
mumpsu  
rdečkam

#### **CEPLJENJE V PRIMERU INDIKACIJE PROTI:**

tifusu  
hepatitisu A  
meningokoknim okužbam  
pnevmokoknim okužbam  
noricam  
klopnemu meningoencefalitisu  
gripi

#### **2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA V PRIMERU INDIKACIJE PROTI:**

hepatitisu B  
steklini  
tetanusu

##### **1. CEPLJENJE**

##### **1.1. Cepljenje proti tuberkulozi**

Cepljenje se opravi z enim odmerkom BCG cepiva brez predhodnega tuberkulinskega testa.

Cepljenje je obvezno za:

1.1.1.– novorojenčke mater, ki so v nosečnosti ali med porodom prebolevala aktivno tuberkulozo.

1.1.2. – novorojenčke iz družin, ki so se v zadnjih petih letih pred rojstvom novorojenčka priselile iz držav z visoko incidenco tuberkuloze (seznam držav z visoko incidenco tuberkuloze porodnišnicam letno pošilja Register za tuberkulozo).

Indikacijo za cepljenje postavi pediater-neonatolog v porodnišnici ob pregledu otroka po rojstvu.

Cepljenje novorojenčkov se opravi v porodnišnici prve dni po rojstvu.

1.2. Cepljenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju

Cepljenje se opravi s kombiniranim cepivom proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju (acelularno, večkomponentno – 3 ali več).

1.2.1. Bazično cepljenje je obvezno:

- za otroke, rojene v letu 2004 od dopolnjenih treh mesecev starosti dalje;

- za otroke, rojene v letu 2005, ko dopolnijo 3 mesece starosti.

V obeh primerih mora biti cepljenje končano do dopolnjenih 12 mesecev starosti.

- za zamudnike, če še niso bili cepljeni ali ni dokazov o opravljenem cepljenju.

Daje se 3 odmerke cepiva v presledku 1 do 3 mesecev.

Obvezniki, ki niso prejeli predpisanih odmerkov cepiva, prejmejo manjkajoče odmerke.

Otrokom, ki ne smejo biti cepljeni proti oslovskemu kašlju, se daje 2 odmerka cepiva proti davici in tetanusu v presledku 1 do 3 mesecev.

1-2.2. Revakcinacija – ponovno cepljenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju je obvezno za otroke, ki so že bili bazično cepljeni, in sicer 1 leto od dneva končanega popolnega cepljenja in za zamudnike, ki so bili popolno cepljeni, niso pa bili revakcinirani.

Otroke, ki ne smejo biti revakcinirani proti oslovskemu kašlju, se revakcinira s cepivom proti davici in tetanusu 1 leto od dneva popolnega cepljenja.

Revakcinira se z 1 odmerkom cepiva.

Bazično cepljenje in revakcinacijo proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju se opravi sočasno s cepljenjem proti otroški paralizi in haemophilusu influenzae tip b.

1.3. Cepljenje proti otroški paralizi

Bazično cepljenje proti otroški paralizi se opravi z mrtvim parenteralnim cepivom.

1.3.1. Bazično cepljenje je obvezno:

- za otroke, rojene v letu 2004 od dopolnjenih treh mesecev starosti dalje;

- za otroke, rojene v letu 2005, ko dopolnijo 3 mesece starosti.

V obeh primerih mora biti cepljenje končano do dopolnjenih 12 mesecev starosti.

- za zamudnike, če še niso bili cepljeni ali ni dokazov o opravljenem cepljenju.

Daje se 3 odmerke cepiva v presledku 1 do 3 mesecev.

Obvezniki, ki niso prejeli predpisanih odmerkov cepiva, prejmejo samo manjkajoče odmerke.

Izjemoma se cepi tudi otroke, mlajše od 3 mesecev. Indikacijo za morebitno predčasno cepljenje postavi Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: IVZ).

1.3.2. Revakcinacija – ponovno cepljenje je obvezna za otroke, ki so že bili bazično cepljeni in sicer 1 leto po končanem popolnem cepljenju in za zamudnike, ki so bili popolno cepljeni, niso pa bili revakcinirani.

Daje se 1 odmerek mrtvega cepiva.

Bazično cepljenje in revakcinacijo proti otroški paralizi se opravi sočasno s cepljenjem proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju ter haemophilusu influenzae (tip b).

1.4. Cepljenje proti haemophilusu influenzae (tip b)

Cepljenje se opravi s cepivom proti hemophilusu influenzae tip b (v nadaljevanju: Hib).

1.4.1. Bazično cepljenje je obvezno:

- za otroke, rojene v letu 2004 od dopolnjenih treh mesecev starosti dalje;
  - za otroke, rojene v letu 2005, ko dopolnijo 3 mesece starosti.
- V obeh primerih mora biti cepljenje končano do dopolnjenih 12 mesecev starosti.
- za zamudnike, če še niso bili cepljeni ali ni dokazov o opravljenem cepljenju.

Daje se 3 odmerke cepiva v presledku 1 do 3 mesecev.

- 1.4.2. Revakcinacija – ponovno cepljenje proti Hib je obvezna za otroke, ki so že bili bazično cepljeni, in sicer 1 leto od dneva končnega popolnega cepljenja in za zamudnike, ki so bili popolno cepljeni, niso pa bili revakcinirani.

Revakcinira se z enim odmerkom cepiva.

Bazično cepljenje in revakcinacija proti Hib se opravi sočasno s cepljenjem proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju ter otroški paralizi.

- 1.5. Cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam

Cepljenje se opravi s kombiniranim živim atenuiranim cepivom proti ošpicam, mumpsu in rdečkam.

- 1.5.1. Bazično cepljenje je obvezno za otroke, rojene leta 2004 od dopolnjenih 12 mesecev dalje in mora biti opravljeno najpozneje do dopolnjenih 18 mesecev starosti. Če bo otrok obiskoval vzgojno varstveno organizacijo pred dopolnitvijo 12 mesecev, mora opraviti cepljenje pred vstopom v kolektiv. Cepijo se otroci od dopolnjenih 10 mesecev starosti.

Daje se 1 odmerek cepiva.

- 1.5.2. Cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je obvezno tudi za otroke, četudi so bili cepljeni, če so za to epidemiološke indikacije, ki jih postavi IVZ.

Daje se 1 odmerek cepiva.

- 1.6. Cepljenje proti ošpicam

Cepljenje se opravi z monovalentnim, živim, atenuiranim cepivom proti ošpicam.

Če IVZ oceni, da obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje proti ošpicam, je obvezno cepljenje tudi za otroke od 6 do 12 mesecev starosti.

Ti otroci morajo biti ponovno cepljeni v obdobju od 15 do 24 mesecev starosti.

Daje se 1 odmerek cepiva.

- 1.7. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje otrok starejših od dveh let se opravi s cepivom proti tifusu.

- 1.7.1. Cepljenje je obvezno za otroke, ki živijo v skupnem gospodinjstvu s klicenoscem trebušnega tifusa.

- 1.7.2. Cepljenje je obvezno tudi, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ.

Bazično cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

Revakcinacijo se opravi z 1 odmerkom cepiva po treh letih.

- 1.8. Cepljenje proti hepatitisu A

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu A, ki je pripravljeno za otroke.

- 1.8.1. Indikacijo za cepljenje hemofilikov, otrok s kroničnim jetrnim obolenjem, HIV/aids, pred transplantacijo organov, kostnega mozga, postavi zdravnik specialist.

- 1.8.2. Cepljenje je obvezno tudi, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje (n.pr. odhod na območje, kjer je nevarnost okužbe s hepatitisom A), ki jih postavi IVZ.

Cepljenje se opravi skladno z navodili proizvajalca.

- 1.9. Cepljenje proti meningokoknim okužbam

Cepljenje se opravi z ustreznim številom odmerkov glede na vrsto cepiva in starost otroka.

Sestava cepiva proti meningokoknim okužbam mora ustrezati značilnostim povzročiteljev, ki krožijo.

- 1.9.1. Indikacijo za cepljenje otrok s pomanjkanjem komplementa in otrok z anatomsko in

funkcionalno asplenijo, postavi zdravnik specialist.

- 1.9.2. Cepljenje je obvezno tudi za otroke, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ ter določi tudi obveznike za cepljenje.

1.10. Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam

Cepljenje se opravi z ustreznim številom odmerkov glede na vrsto cepiva in starost otroka.

Sestava cepiva proti pnevmokoknim okužbam mora ustrezati značilnostim povzročiteljev, ki krožijo.

Cepljenje je priporočljivo za otroke, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, jeter, sečil, mišično skeletnega in vezivnega sistema, nekatere maligne neoplazme, sladkorno bolezen, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov, anatomsko ali funkcionalno asplenijo, sum na likvorfistulo ali po prebolelem gnojnem meningitisu po poškodbi, pred ali po presaditvi kostnega mozga ali notranjih organov ter bolezni, ki slabijo imunski odziv. Indikacijo za cepljenje postavi zdravnik specialist.

1.11. Cepljenje proti noricam

Cepljenje se opravi z živim, atenuiranim cepivom proti noricam.

Cepljenje je priporočljivo za otroke, ki še niso preboleli noric, so pa v remisiji akutne levkemije ali so pri njih indicirani visoki odmerki kortikosteroidov zaradi bolezni ledvic, težke astme ali drugih bolezni ali pred presaditvijo organov. Otrok nekaj časa pred in po cepljenju ne sme prejemati kemoterapije in/ali visokih odmerkov kortikosteroidov. Cepljenje je priporočljivo tudi za otroke, katerih družinski člani imajo bolezenska stanja z okrnjeno imunostjo. Indikacijo za cepljenje in optimalen čas cepljenja v teh primerih postavi zdravnik specialist.

Cepljenje je priporočljivo tudi za vse otroke starejše od 12 mesecev, ki še niso preboleli noric.

Cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

1.12. Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti klopnemu meningoencefalitisu, ki je pripravljeno za otroke.

Cepljenje je priporočljivo za vse otroke starejše od 1 leta, ki bivajo na endemskem območju.

Bazično cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu se praviloma opravi s tremi odmerki cepiva.

Prvo revakcinacijo se opravi z 1 odmerkom cepiva po treh letih, naslednjo revakcinacijo pa po petih letih.

1.13. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi, ki vsebuje antigene, ki jih za jesensko-zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje je priporočljivo za otroke, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, sečil, mišično skeletnega in vezivnega sistema, nekatere maligne neoplazme, sladkorno bolezen, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov, bolezni, ki slabijo imunski odziv in za otroke, ki so daljši čas zdravljeni s salicilati. Indikacijo za cepljenje v teh primerih postavi osebni zdravnik.

Cepljenje je priporočljivo tudi za vse druge otroke.

Cepljenje se opravi vsako jesen s številom odmerkov in količino glede na starost otroka in predhodna cepljenja.

## 2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA

### 2.1. Cepljenje in seroprofilaksa proti hepatitisu B

### 2.1.1. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje otrok se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom in vsebuje 10 mikrogramov proteina površinskega antigena v 0,5 ml cepiva.

#### a) Cepljenje je obvezno za:

- novorojenčke HBsAg pozitivnih mater;
- otroke, ki nimajo niti antigena niti zaščitnih protiteles in živijo v tesnem stiku z osebami, ki so nosilci antigena hepatitisa B;
- otroke na hemodializnih oddelkih ter otroke s kronično ledvično odpovedjo v predializnem obdobju;
- varovance zavodov za duševno in telesno prizadete;
- hemofilike;
- otroke s kroničnim jetrnim obolenjem;
- otroke s HIV/aids.

Otroci so praviloma cepljeni s tremi odmerki cepiva. Dodatni odmerki se dajejo glede na testne rezultate.

#### b) Postekspozicijsko cepljenje je obvezno za:

- novorojenčke HBsAg pozitivnih mater, ki morajo biti cepljeni takoj po rojstvu oziroma v prvih 12 urah po rojstvu po shemi 0,1,2,12. Novorojenčki HBsAg pozitivnih mater prejmejo hkrati s prvim odmerkom cepiva tudi ustrezno količino humanega imunoglobulina proti hepatitisu B na dve različni mesti.
- otroke, ki še niso bili cepljeni proti hepatitisu B ali so bili cepljeni nepopolno ali ni dokazov o cepljenju, bili pa so izpostavljeni okužbi z virusom hepatitisa B in sicer preko kože ali sluznice.

Izpostavljeni, ki ni bil cepljen ali ni dokazov o cepljenju in je imunski status izvornega vzorca neznan ali pozitiven, prejme poleg 4 odmerkov cepiva po shemi 0,1,2,12 tudi humani imunoglobulin proti hepatitisu B. Imunoglobulin proti hepatitisu B prejme poškodovanec istočasno s prvim odmerkom cepiva na dve različni mesti.

Izpostavljeni, ki ni bil cepljen ali ni dokazov o cepljenju in je imunski status izvornega vzorca negativen, prejme 3 odmerke cepiva po shemi 0,1,6, brez seroprofilakse.

Izpostavljeni, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles  $<10$  I.E. ter je bil imunski status izvornega vzorca neznan ali pozitiven, prejme 1 požitveni odmerek cepiva ter humani imunoglobulin proti hepatitisu B. Imunoglobulin proti hepatitisu B prejme poškodovanec istočasno s cepivom na dve različni mesti.

Izpostavljeni, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles  $<10$  I.E. ter je bil imunski status izvornega vzorca negativen, prejme 1 požitveni odmerek cepiva proti hepatitisu B, brez seroprofilakse.

Za izpostavljenega, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles  $>10$  I.E., ne glede na imunski status izvornega vzorca, cepljenje ni potrebno.

### 2.1.2. Seroprofilaksa proti hepatitisu B

Seropofilakso proti hepatitisu B se opravi z dajanjem humanega imunoglobulina proti hepatitisu B za novorojenčke takoj po rojstvu, za poškodovane otroke pa čimprej po poškodbi, če obstaja indikacija za seroprofilakso, in sicer na način ter v odmerku, ki ga določi proizvajalec. Damo ga istočasno s prvim odmerkom cepiva.

## 2.2. Cepljenje in seroprofilaksa proti steklini v primeru nevarnosti za okužbo

### 2.2.1. Cepljenje proti steklini

Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom, izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na odmerek.

Cepljenje je obvezno:

- za otroka, ki ga je ugriznila ali kako drugače ranila stekla divja ali domača žival ali žival, za katero se sumi, da je stekla;
- za otroka, ki ga je ugriznil ali kako drugače poškodoval pes, mačka ali druga žival, ki je ni mogoče imeti pod 10-dnevno veterinarsko kontrolo;
- za otroka, ki ga je ugriznil pes, mačka ali druga žival, ki v 10 dneh po ugrizu pokaže znake stekline, pogine, je ubit ali se izgubi.

Cepljenje se opravi glede na težo in mesto poškodbe skladno z navodili proizvajalca.

Za postekspozicijsko cepljenje se daje štiri odmerke cepiva in sicer prva dva odmerka na dan ugotovitve indikacije obojestransko v deltoidni predel oziroma anterolateralni del stegna pri otrocih, mlajših od dveh let, sedmi dan tretji odmerek in enaindvajseti dan četrti odmerek cepiva (0,0,7,21).

V primeru indikacije, ki jo postavi zdravnik specialist na zavodu za zdravstveno varstvo, prejmejo poškodovani otroci hkrati s prvima odmerkoma cepiva tudi humani imunoglobulin proti steklini.

V primeru ponovne poškodbe se glede na eventualno predhodno cepljenje proti steklini opravi cepljenje z enim, dvema ali tremi odmerki, skladno z navodili proizvajalca oziroma dogovorjeno doktrino.

Hkrati z imunizacijo in seroprofilakso proti steklini se opravi tudi cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu skladno z imunizacijskim programom.

Cepljenje proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

#### 2.2.2. Seroprofilaksa proti steklini

Seropofilakso proti steklini se opravi z dajanjem 20 I.E. humanega antirabičnega imunoglobulina na kilogram telesne teže.

Indikacijo za seroprofilakso postavi zdravnik specialist na zavodu za zdravstveno varstvo skladno z navodilom proizvajalca.

Otrok prejme predpisani odmerek humanega antirabičnega imunoglobulina po ugotovitvi indikacije. Imunoglobulin prejme v predpisanem času glede na navodilo.

Seropofilakso proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

#### 2.3. Cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu v primeru nevarnosti za okužbo

Pred cepljenjem in seroprofilakso poškodovanega otroka je obvezno pridobiti dokumentacijo o predhodnih cepljenjih, nato prejme otrok le manjkajoče doze.

##### 2.3.1. Cepljenje proti tetanusu

Popolno postekspozicijsko cepljenje je obvezno v primeru poškodbe za otroke, ki še niso bili cepljeni proti tetanusu ali če ni dokazov o cepljenju. Daje se 3 odmerke cepiva proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju ali 2 odmerka cepiva proti davici in tetanusu ter v obeh primerih še 1 odmerek po 1 letu.

Poškodovani otroci, pri katerih je potrebno popolno cepljenje, prejmejo istočasno s prvim odmerkom cepiva – na dve različni mesti – tudi ustrezni odmerek humanega antitetanusnega imunoglobulina.

Poškodovani otroci, ki so bili v preteklosti cepljeni z enim ali dvema odmerkoma cepiva ali so bili popolno cepljeni pred več kot petimi leti, prejmejo ustrezno število odmerkov cepiva, ob indikaciji pa tudi humani imunoglobulin proti tetanusu.

##### 2.3.2. Seroprofilaksa proti tetanusu

Seroprofilaksa proti tetanusu se opravi z dajanjem humanega antitetaničnega imunoglobulina takoj po ugotovitvi indikacije za postekspozicijsko cepljenje.

### 3. POSEBNE DOLOČBE

#### 3.1. Podatki o obveznikih

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravnik, ki opravlja obvezno cepljenje, prejema od Ministrstva za notranje zadeve, preko območnega zavoda za zdravstveno varstvo mesečno podatke o novorojencih ter o doseljenih, odseljenih in umrlih otrocih do dopolnjenih 5 let starosti. Podatke prejema, zbira in o njih poroča s pomočjo enotnega računalniškega programa.

#### 3.2. Preverjanje cepilnega stanja

Cepilno stanje predšolskih otrok je potrebno preveriti in opraviti manjkajoča cepljenja skladno s poglavjem II., točka 4.

### 4. FINANCIRANJE

Obvezna cepljenja so sestavni del delovnega programa in finančnega načrta zdravstvenih zavodov oziroma zasebnih zdravnikov. Za zavarovane osebe se financira iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, za upravičence iz 7. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju pa iz državnega proračuna.

Stroške za nabavo in distribucijo cepiva, ki sodijo v obvezno zdravstveno zavarovanje, poravnava Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije neposredno IVZ-ju.

Cepljenje proti gripi, pnevmokoknim infekcijam, hepatitisu A, meningokoknemu meningitisu, tifusu, tuberkulozi in noricam se v utemeljenih in dokumentiranih primerih, kjer indikacijo postavi zdravnik specialist, plača iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Plačnik neobveznih cepljenj proti klopnemu meningoencefalitisu, noricam in gripi je uporabnik.

## 2. PROGRAM IMUNOPROFILAKSE ZA ŠOLSKO LETO 2005/2006 ZA UČENCE, DIJAKE IN ŠTUDENTE

### 1. CEPLJENJE PROTI:

ošpicam  
mumpsu  
rdečkam  
davici  
tetanusu  
hepatitisu B

### CEPLJENJE V PRIMERU INDIKACIJE PROTI:

otroški paralizi  
tifusu  
klopnemu meningoencefalitisu  
hepatitisu A  
pnevmokoknim okužbam  
meningokoknim okužbam  
noricam  
gripi

haemophilusu influenzae (tip b)

## 2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA V PRIMERU INDIKACIJE PROTI:

hepatitisu B

steklini

tetanusu

### 1. CEPLJENJE

#### 1.1. Cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam

Cepljenje se opravi s kombiniranim živim atenuiranim cepivom proti ošpicam, mumpsu in rdečkam.

##### 1.1.1. Revakcinacija – ponovno cepljenje (drugi odmerek cepiva) proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je obvezno za učence, ki bodo v šolskem letu 2005/2006 vstopili v 1. razred osnovne šole in za zamudnike.

Cepljenje se opravi pri sistematičnem pregledu za vstop v 1. razred osnovne šole. Če učenci izjemoma iz objektivnih razlogov niso bili cepljeni pri sistematičnem pregledu za vstop v šolo, se jih cepi ob sistematičnem pregledu v 1. razredu.

Cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam se lahko opravi sočasno s cepljenjem proti hepatitisu B.

Če je učenec ob vstopu v šolo ali v 1. razredu prvič cepljen proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je obvezna revakcinacija (drugi odmerek cepiva) čez 1 mesec.

##### 1.1.2. Cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je obvezno tudi za dijake in študente pred vstopom na šolanje, če še niso bili cepljeni.

Če je dijak ali študent ob vstopu na šolanje prvič cepljen proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je obvezna revakcinacija čez 1 mesec.

##### 1.1.3. Ponovno cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je obvezno tudi za učence, dijake in študente, ki so bili cepljeni, če so za to epidemiološke indikacije, ki jih postavi IVZ.

##### 1.1.4. Daje se 1 odmerek ustreznega cepiva.

#### 1.2. Cepljenje proti davici in tetanusu

Cepljenje se opravi s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu.

Revakcinacija – ponovno cepljenje je obvezno za učence, ki v šolskem letu 2005/2006 obiskujejo 3. razred osnovne šole in za zamudnike. Daje se 1 odmerek cepiva.

Učenci v 3. razredu osnovne šole, ki še niso bili cepljeni v predšolski dobi ali nimajo dokumentacije o cepljenju, morajo biti bazično cepljeni.

Daje se 3 odmerke cepiva.

#### 1.3. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom in vsebuje 10 mikrogramov proteina površinskega antigena v 0,5 ml cepiva.

Bazično cepljenje je obvezno za učence, ki v šolskem letu 2005/2006 obiskujejo 1. razred osnovne šole in še niso bili cepljeni ter za zamudnike.

Daje se 3 odmerke cepiva.

Obveznik za šolo prejme prvi odmerek cepiva pri sistematičnem pregledu za vstop v 1. razred. Drugi odmerek cepiva prejme čez 4 do 12 tednov, tretjega pa pri sistematičnem pregledu v 1. razredu čez 6-14 mesecev po prvem odmerku.

Cepljenje proti hepatitisu B se lahko opravi sočasno z revakcinacijo proti ošpicam, mumpsu in rdečkam.

Cepljenje zamudnikov se opravi s cepivom proti hepatitisu B s koncentracijo in v odmerku, ki ga glede na starost predpiše proizvajalec.

#### 1.4. Cepljenje proti tetanusu

Cepljenje se opravi s cepivom proti tetanusu.



Revakcinacija – ponovno cepljenje je obvezno za dijake, ki v šolskem letu 2005/2006 obiskujejo srednješolsko izobraževanje ter mladino do dopolnjenih 18 let starosti, ki ne obiskuje šole. Cepljenje dijakov se opravi pri enem od sistematskih pregledov in sicer z upoštevanjem, da od zadnjega cepljenja ni minilo več kot 10 let.

Daje se 1 odmerek cepiva.

Za dijake, ki dotlej niso bili cepljeni ali če ni dokazov o cepljenju, je obvezno bazično cepljenje.

Daje se 3 odmerke cepiva.

#### 1.5. Cepljenje proti otroški paralizi

Cepljenje proti otroški paralizi se opravi z ustreznim cepivom proti otroški paralizi.

1.5.1. Cepljenje je obvezno za učence, dijake in študente, za katere v primeru sporadičnega primera ali epidemije postavi indikacijo IVZ.

1.5.2. Cepljenje je obvezno tudi za učence, dijake in študente, ki še niso prejeli 4 odmerkov cepiva.

#### 1.6. Cepljenje proti davici

Cepljenje proti davici se opravi s cepivom, ki je pripravljeno za otroke nad 6 let in za odrasle.

Če se pojavi davica v epidemični obliki, je cepljenje proti davici obvezno tudi za osebe, stare več kot 14 let, ki utegnejo biti izpostavljene nevarnosti okužbe.

Daje se 1 odmerek cepiva.

#### 1.7. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje se opravi s cepivom proti tifusu.

1.7.1. Cepljenje proti tifusu je obvezno za učence, dijake in študente, ki živijo v skupnem gospodinjstvu s klicenoscem trebušnega tifusa.

1.7.2. Cepljenje je obvezno tudi, če obstajajo epidemiološke indikacije, ki jih postavi IVZ.

Bazično cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

Revakcinacijo se opravlja z 1 odmerkom vsaka 3 leta, dokler traja nevarnost okužbe.

#### 1.8. Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti klopnemu meningoencefalitisu. Cepljenje se opravi s cepivom, ki je primerno glede na starost.

1.8.1. Cepljenje je obvezno za dijake in študente, ki so pri praktičnih vajah izpostavljeni nevarnosti okužbe.

1.8.2. Cepljenje je priporočljivo za vse učence, dijake in študente za bivanje na endemskem območju.

Bazično cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu se praviloma opravi s 3 odmerki.

Prvo revakcinacijo se opravi z 1 odmerkom cepiva po treh letih, vse naslednje revakcinacije pa po petih letih.

#### 1.9. Cepljenje proti hepatitisu A

Učence, dijake in študente se cepi s cepivom proti hepatitisu A in sicer s koncentracijo in v odmerku, ki ga glede na starost predpiše proizvajalec.

1.9.1. Indikacijo za cepljenje hemofilikov, učencev, dijakov in študentov s kroničnim jetrnim obolenjem ter HIV/aids, pred transplantacijo organov, kostnega mozga, postavi zdravnik specialist.

1.9.2. Cepljenje je obvezno tudi, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ.

Cepljenje se opravi skladno z navodili proizvajalca.

#### 1.10. Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam

Cepljenje se opravi s polisaharidnim cepivom proti pnevmokoknim okužbam.

Cepljenje je priporočljivo za učence, dijake in študente, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, jeter, sečil, mišično skeletnega in vezivnega sistema, nekatere maligne neoplazme, sladkorno bolezen, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov, anatomsko ali funkcionalno asplenijo, sum na likvoristulo ali po prebolelem gnojnem meningitisu po poškodbi, pred ali po presaditvi kostnega mozga ali notranjih organov ter bolezni, ki slabijo imunski odziv. Indikacijo za cepljenje učencev, dijakov in študentov proti pnevmokoknim okužbam postavi zdravnik specialist.

Bazično cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

Revakcinacijo se opravlja z 1 odmerkom cepiva skladno z navodilom proizvajalca.

#### 1.11. Cepljenje proti meningokoknim okužbam

Cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva proti meningokoknim okužbam, katerega sestava ustreza značilnostim povzročiteljev, ki krožijo.

##### 1.11.1. Indikacijo za cepljenje učencev, dijakov in študentov s pomanjkanjem komplementa in učencev, dijakov in študentov z anatomsko in funkcionalno asplenijo, postavi zdravnik specialist.

##### 1.11.2. Cepljenje je obvezno tudi, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ ter določi obveznike za cepljenje.

#### 1.12. Cepljenje proti noricam

Cepljenje se opravi z živim, atenuiranim cepivom proti noricam.

Cepljenje je priporočljivo za učence, dijake in študente, ki še niso preboleli noric, so pa v remisiji akutne levkemije ali so pri njih indicirani visoki odmerki kortikosteroidov zaradi bolezni ledvic, težke astme ali drugih bolezni ali pred presaditvijo organov. Učenec, dijak ali študent nekaj časa pred in po cepljenju ne sme prejemati kemoterapije in /ali visokih odmerkov kortikosteroidov. Cepljenje je priporočljivo tudi za družinske člane bolnikov z okrnjeno imunostjo. Indikacijo za cepljenje v teh primerih in optimalen čas cepljenja postavi zdravnik specialist.

Cepljenje je priporočljivo tudi za vse druge učence, dijake in študente, ki še niso preboleli noric, še zlasti za tiste, ki obiskujejo zdravstveno izobraževalne programe.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov, ki jih glede na starost predpiše proizvajalec.

#### 1.13. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi, ki vsebuje antigene, ki jih za jesensko-zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje je priporočljivo za učence, dijake in študente, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, sečil, mišično skeletnega in vezivnega sistema, nekatere maligne neoplazme, sladkorno bolezen, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov ter bolezni, ki slabijo imunski odziv. Indikacijo za cepljenje v teh primerih postavi osebni zdravnik.

Cepljenje je priporočljivo tudi za dijake in študente zdravstveno izobraževalnih programov, ki opravljajo vaje v zdravstvenih ustanovah v sezoni gripe, pa tudi za vse druge učence, dijake in študente.

Cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva vsako jesen.

#### 4.1. Cepljenje proti haemophilusu influenzae (tip b)

Cepljenje se opravi s cepivom proti haemophilusu influenzae tip b.

Indikacijo za cepljenje učencev, dijakov in študentov s funkcionalno ali anatomsko asplenijo, težjo motnjo imunskega sistema, posebno oseb s pomanjkanjem IgG2 protiteles in okuženih s HIV, postavi zdravnik specialist.

Cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

#### 4.2. Cepljenje proti drugim nalezljivim boleznim

Nacionalni koordinator cepljenja po potrebi določi za posamezno skupino učencev, dijakov in študentov cepljenje proti drugim nalezljivim boleznim, kadar so učenci, dijaki in študenti v času izobraževanja izpostavljeni drugim povzročiteljem nalezljivih bolezni.

## 5. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA

### 2.1. Cepljenje in seroprofilaksa proti hepatitisu B

#### 2.1.1. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom in sicer učencev in dijakov do 15 let z odmerkom 0,5 ml (10 mikrogramov) ter študentov in dijakov nad 15 let z odmerkom 1,0 ml (20 mikrogramov).

a) Preekspozicijsko cepljenje je obvezno (poleg obveznikov iz točke 1.4.) za:

- učence, dijake in študente, ki nimajo niti antigena niti zaščitnih protiteles in živijo v tesnem stiku z osebami, ki so nosilci antigena hepatitisa B;
- dijake in študente zdravstvenih in drugih izobraževalnih programov, ki so pri praktičnem pouku izpostavljeni okužbi z virusom hepatitisa B pred začetkom praktičnega pouka;
- bolnike na hemodializnih oddelkih in bolnike s kronično ledvično odpovedjo v predializnem obdobju;
- osebe z motnjami v duševnem in telesnem razvoju;
- hemofilike;
- uživalce drog z injiciranjem;
- bolnike s kroničnim jetrnim obolenjem;
- bolnike s HIV/aids;
- bolnike s spolno prenosljivimi boleznimi.

Cepljenje se opravi praviloma s tremi odmerki cepiva. Dodatni odmerki se dajejo glede na testne rezultate.

b) Postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B je obvezno za učence, dijake in študente, ki še niso bili cepljeni proti hepatitisu B ali so bili cepljeni nepopolno ali ni dokazov o cepljenju, bili pa so pri praktičnih vajah izpostavljeni okužbi z virusom hepatitisa B in sicer preko kože ali sluznice.

Izpostavljeni, ki ni bil cepljen ali ni dokazov o cepljenju in je imunski status izvirnega vzorca neznan ali pozitiven, prejme poleg 4 odmerkov cepiva po shemi 0,1,2,12 tudi humani imunoglobulin proti hepatitisu B. Imunoglobulin proti hepatitisu B prejme poškodovanec istočasno s prvim odmerkom cepiva na dve različni mesti.

Izpostavljeni, ki ni bil cepljen ali ni dokazov o cepljenju in je imunski status izvirnega vzorca negativen, prejme 3 odmerke cepiva po shemi 0,1,6, brez seroprofilakse.

Izpostavljeni, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles  $<10$  I.E. ter je bil imunski status izvirnega vzorca neznan ali pozitiven, prejme 1 poživitveni odmerek cepiva ter humani imunoglobulin proti hepatitisu B. Imunoglobulin proti hepatitisu B prejme poškodovanec istočasno s cepivom na dve različni mesti.

Izpostavljeni, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles  $<10$  I.E. ter je bil imunski status izvirnega vzorca negativen, prejme 1 poživitveni odmerek cepiva proti hepatitisu B, brez seroprofilakse.

Za izpostavljenega, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles  $>10$  I.E., ne glede na imunski status izvirnega vzorca, cepljenje ni potrebno.

#### 2.1.2. Seroprofilaksa proti hepatitisu B

Seroprofilakso proti hepatitisu B se opravi z dajanjem humanega imunoglobulina proti hepatitisu B osebami, za katere je obvezno postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B in obstaja indikacija za seroprofilakso.

Humani imunoglobulin proti hepatitisu B se daje čimprej po poškodbi na način in v odmerku, ki ga določi proizvajalec. Damo ga istočasno s prvim odmerkom cepiva.

### 2.2. Cepljenje in seroprofilaksa proti steklini

Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom, izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na odmerek.

#### 2.2.1. Cepljenje proti steklini

a) Preekspozicijsko cepljenje je obvezno za dijake in študente, ki se pri praktičnem pouku lahko okužijo z virusom stekline.

Daje se 3 odmerke cepiva ter 1 odmerek po 1 letu skladno s shemo za preekspozicijsko cepljenje.

b) Postekspozicijsko cepljenje proti steklini je obvezno za učence, dijake in študente, ki so izpostavljeni okužbi z virusom stekline in sicer:

- za osebo, ki jo je ugriznila ali kako drugače ranila stekla divja ali domača žival ali žival, za katero se sumi, da je stekla;
- za osebo, ki jo je ugriznil ali kako drugače poškodoval pes, mačka ali druga žival, ki je ni mogoče imeti pod 10-dnevno veterinarsko kontrolo;
- za osebo, ki jo je ugriznil pes, mačka ali druga žival, ki v 10 dneh po ugrizu pokaže znake stekline, pogine, je ubita ali se izgubi;
- za osebo, ki se je utegnila okužiti z virusom stekline preko sluznice ali poškodovane kože.

Cepljenje se opravi glede na težo in mesto poškodbe skladno z navodili proizvajalca.

Za postekspozicijsko cepljenje se daje štiri odmerke cepiva in sicer prva dva odmerka na dan ugotovitve indikacije obojestransko v deltoidni predel, sedmi dan tretji odmerek in enaindvajseti dan četrti odmerek cepiva (0,0,7,21).

V primeru indikacije, ki jo postavi zdravnik specialist na zavodu za zdravstveno varstvo, prejmejo poškodovane osebe hkrati s prvima odmerkoma cepiva tudi humani imunoglobulin proti steklini.

V primeru ponovne poškodbe se glede na eventualno predhodno cepljenje proti steklini opravi cepljenje z enim, dvema ali tremi odmerki, skladno z navodili proizvajalca oziroma dogovorjeno doktrino.

Hkrati z imunizacijo in seroprofilakso proti steklini se opravi tudi cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu skladno z imunizacijskim programom.

Cepljenje proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

#### 2.2.2. Seroprofilaksa proti steklini

Seroprofilakso proti steklini se opravi z dajanjem 20 I.E. humanega antirabičnega imunoglobulina na kilogram telesne teže.

Indikacijo za seroprofilakso postavi zdravnik specialist na zavodu za zdravstveno varstvo skladno z navodilom proizvajalca.

Učenec, dijak ali študent prejme predpisani odmerek humanega antirabičnega imunoglobulina po ugotovitvi indikacije. Imunoglobulin prejme v predpisanem času glede na navodilo.

Seroprofilakso proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

#### 2.3. Cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu v primeru nevarnosti za okužbo zaradi poškodbe.

Pred cepljenjem in seroprofilakso poškodovanega učenca, dijaka ali študenta je potrebno obvezno pridobiti dokumentacijo o predhodnih cepljenjih in nato opraviti samo manjkajoča cepljenja.

##### 2.3.1. Cepljenje proti tetanusu

Cepljenje se opravi s cepivom proti tetanusu ali s cepivom proti davici in tetanusu.

Popolno postekspozicijsko cepljenje proti tetanusu je obvezno v primeru poškodbe za učence, dijake in študente, ki še niso bili cepljeni ali če ni dokazov o cepljenju.

Daje se 3 odmerke kombiniranega cepiva proti davici in tetanusu ali monovalentnega cepiva proti tetanusu.

Poškodovani učenci, dijaki in študenti, pri katerih je potrebno popolno cepljenje, prejmejo na dve različni mesti s prvim odmerkom cepiva tudi odmerek humanega antitetaničnega imunoglobulina.

Poškodovani učenci, dijaki in študenti, ki so bili v preteklosti cepljeni z enim ali dvema odmerkoma cepiva ali so bili popolno cepljeni ali revakcinirani pred več kot petimi leti, prejmejo ustrezno število odmerkov cepiva, ob indikaciji pa tudi humani imunoglobulin proti tetanusu.

##### 2.3.2. Seroprofilaksa proti tetanusu

Seroprofilakso proti tetanusu se opravi z dajanjem humanega antitetaničnega imunoglobulina.

Seroprofilaksa proti tetanusu je obvezna in se opravi glede na cepilni status.

Seroprofilakso proti tetanusu se opravi takoj po ugotovitvi indikacije, hkrati pa se da prvi odmerek cepiva proti tetanusu.

## 6. POSEBNE DOLOČBE

### 3.1. Preverjanje cepilnega stanja

Cepilno stanje učencev, dijakov in študentov je potrebno preveriti in opraviti manjkajoča cepljenja skladno s 4. točko II. poglavja tega programa in tudi:

- dijakom in študentom pred začetkom opravljanja praktičnih vaj oziroma dela, kjer so izpostavljeni nalezljivim boleznim.

### 3.2. Izvajanje cepljenja

Cepljenje učencev, dijakov in študentov opravljajo šolski zdravniki v javnih zavodih, Zdravstveni dom za študente Univerze v Ljubljani, študentska ambulanta v okviru medicine dela Zdravstvenega doma Maribor ter zasebni zdravniki.

Cepljenje dijakov in študentov opravljajo tudi ambulate območnih zavodov za zdravstveno varstvo.

Po pridobitvi seznamov dijakov in študentov od šol in univerz ambulate določijo prioriteto vrste cepljenj in oseb za cepljenje glede na tveganje za okužbo s povzročitelji nalezljivih bolezni. Prioriteto cepljenj potrdi nacionalni koordinator.

## 7. FINANCIRANJE

Obvezna cepljenja so sestavni del delovnega programa in finančnega načrta zdravstvenih zavodov oziroma zasebnih zdravnikov. Za zavarovane osebe se financira iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, za upravičence iz 7. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju pa iz državnega proračuna.

Stroške za nabavo in distribucijo cepiva, ki sodijo v obvezno zdravstveno zavarovanje poravnava Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije neposredno IVZ.

Cepljenje proti gripi, pnevmokoknim infekcijam, hepatitisu A, meningokoknemu meningitisu, haemophilusu influenzae (tip b), tifusu in noricam se v utemeljenih in dokumentiranih primerih, kjer indikacijo postavi zdravnik specialist, plača iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Plačnik neobveznih cepljenj proti klopnemu meningoencefalitisu, noricam in gripi je uporabnik.

## 3. PROGRAM IMUNOPROFILAKSE ZA OSEBE, KI SO PRI OPRAVLJANJU DELA IZPOSTAVLJENE NALEZLJIVIM BOLEZNIM

### 1. CEPLJENJE PROTI:

davici

tetanusu

hepatitisu B

hepatitisu A

klopnemu meningoencefalitisu

meningokoknim okužbam

ošpicam

rdečkam

steklini

tifusu

otroški paralizi

noricam

mumpsu

gripi

## 2. KEMOPROFILAKSA PROTI: aviarni influenci

### 1. CEPLJENJE

#### 1.1. Cepljenje proti davici

Cepljenje se opravi z monovalentnim cepivom proti davici, ki je pripravljeno za odrasle osebe ali s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu.

Cepljenje je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene okužbi s povzročiteljem davice ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.

Revakcinacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva vsakih 10 let, dokler traja nevarnost okužbe.

#### 1.2. Cepljenje proti tetanusu

Cepljenje se opravi z monovalentnim cepivom proti tetanusu ali s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu.

Cepljenje proti tetanusu je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe s tetanusom.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.

Revakcinacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva vsakih 10 let, dokler obstaja nevarnost okužbe.

#### 1.3. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom in vsebuje 20 mikrogramov površinskega antigena v 1,0 ml cepiva.

Cepljenje je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom hepatitisa B ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.

Praviloma se cepi s tremi odmerki cepiva. Dodatni odmerki se dajejo glede na testne rezultate.

Pri osebah, ki morajo biti zaradi zdravstvenega stanja cepljene tudi proti hepatitisu A, se cepljenje praviloma opravi s kombiniranim cepivom proti hepatitisu A in B.

#### 1.4. Cepljenje proti hepatitisu A

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu A.

Cepljenje je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom hepatitisa A (zaposleni pri čiščenju kanalizacije, praznjenju greznic, odstranjevanju smeti ter drugih odpadnih snovi iz naselij).

Cepljenje proti hepatitisu A je obvezno tudi za osebe, ki zaradi svojega dela potujejo v območja, kjer obstaja tveganje za okužbo.

Cepi se s skladno z navodili proizvajalca.

Pri osebah, ki morajo biti zaradi zdravstvenega stanja cepljene tudi proti hepatitisu B, se cepljenje praviloma opravi s kombiniranim cepivom proti hepatitisu A in B.

#### 1.5. Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti klopnemu meningoencefalitisu.

Cepljenje je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe z virusom klopnega meningoencefalitisa.

Bazično cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu se praviloma opravi s tremi odmerki cepiva.

Prvo revakcinacijo se opravi z 1 odmerkom cepiva po treh letih, vse naslednje revakcinacije po petih letih dokler obstaja nevarnost okužbe.

- 1.6. Cepljenje proti meningokoknim okužbam  
Cepljenje se opravi s štirivalentnim polisaharidnim cepivom.  
Cepljenje je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.  
Cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva.  
Revakvacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva na 2–5 let dokler obstaja nevarnost okužbe.
- 1.7. Cepljenje proti ošpicam  
Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti ošpicam.  
Cepljenje proti ošpicam je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.  
Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.
- 1.8. Cepljenje proti rdečkam  
Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti rdečkam.  
Cepljenje proti rdečkam je obvezno za ženske v fertilni dobi, ki še niso bile cepljene proti rdečkam in so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom rdečk ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.  
Daje se 1 odmerek cepiva.
- 1.9. Cepljenje proti steklini  
Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom, izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na odmerek.  
Cepljenje proti steklini je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom stekline.  
Cepljenje se opravi s tremi odmerki cepiva ter z 1 odmerkom po 1 letu po shemi za preekspozicijsko cepljenje.  
Revakvacijo se opravlja z enim odmerkom vsakih 5 let dokler obstaja nevarnost okužbe.  
Cepljenje proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.
- 1.10. Cepljenje proti tifusu  
Cepljenje se opravi s cepivom proti trebušnemu tifusu.  
Cepljenje proti tifusu je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe (zaposleni pri čiščenju kanalizacije, praznjenju greznic, odstranjevanju smeti ter drugih odpadnih snovi iz naselij).  
Cepljenje proti tifusu je priporočljivo za osebe, ki sodelujejo pri izvajanju del na deloviščih, kjer je nevarnost okužbe s tifusom.  
Bazično cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva.  
Revakvacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva vsaka 3 leta, dokler obstaja nevarnost okužbe.
- 1.11. Cepljenje proti otroški paralizi  
Cepljenje proti otroški paralizi se opravi z ustreznim cepivom proti otroški paralizi.  
Cepljenje proti otroški paralizi je obvezno za osebe, ki gredo na delo na območja, kjer je nevarnost okužbe z otroško paralizo.  
Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.  
Revakvacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva vsakih 10 let, dokler traja nevarnost okužbe.
- 1.12. Cepljenje proti noricam  
Cepljenje se opravi z živim, atenuiranim cepivom proti noricam.  
Cepljenje proti noricam je priporočljivo za osebe, ki še niso prebolele noric in ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali pri svojem delu lahko prenesejo

okužbo na druge osebe. Cepljenje je zlasti priporočljivo za zaposlene v zdravstvenih zavodih, še posebno na oddelkih za bolnike z motnjami imunosti ter za zaposlene v vzgojno varstvenih zavodih.

Daje se 2 odmerka cepiva v presledku 6 -10 tednov.

#### 1.13. Cepljenje proti mumpsu

Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti mumpsu.

Cepljenje proti mumpsu je obvezno za osebe, ki še niso bile cepljene proti mumpsu in so pri svojem delu izpostavljene okužbi z virusom mumpsa ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe.

Daje se 1 odmerek cepiva.

#### 1.14. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi, ki vsebuje antigene, ki jih za jesensko-zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje je priporočljivo za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali pri svojem delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe, še posebno to velja za zdravstvene delavce.

Cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva vsako jesen.

#### 1.15. Cepljenje proti drugim nalezljivim boleznim

Nacionalni koordinator cepljenja po potrebi določi za posamezno skupino zaposlenih cepljenje proti drugim nalezljivim boleznim, če so zaposleni zaradi posebnih nalog pri svojem delu izpostavljeni nalezljivim boleznim.

### 8. KEMOPROFILAKSA

#### 2.1. Kemoprofilaksa proti aviarni influenci

Za vse zaposlene, ki so pri opravljanju dela izpostavljeni perutnini ali drugim živalim, okuženim z virusom aviarne influence, pri katerem obstaja možnost prenosa na ljudi, je zaščita s protivirusnimi zdravili v ustreznem odmerku obvezna najmanj za čas izpostavljenosti. Kemoprofilakso predpiše epidemiolog. Zaposleni prejme v zaščitne namene oseltamivir 75 mg dnevno.

### 9. POSEBNE DOLOČBE

#### 3.1. Preverjanje cepilnega stanja

Cepilno stanje je potrebno preveriti in opraviti manjkajoča cepljenja skladno s poglavjem II., točka 4.

#### 3.2. Obveznost cepljenja

Cepljenje proti določeni nalezljivi bolezni je obvezno za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe in za osebe, ki s svojim delom lahko prenesejo okužbo na druge osebe. Podatke o delovnih mestih glede nevarnosti okužbe s povzročitelji nalezljivih boleznim zagotovi delodajalec. Nacionalni in območni koordinatorji določijo prioriteto za vrsto cepljenj ter prioriteto oseb za cepljenje.

Določila tega programa veljajo tudi za zaposlene v Slovenski vojski.

### 10. FINANCIRANJE

Obvezno cepljenje in kemoprofilakso delavcev, ki so pri svojem delu izpostavljeni nevarnosti okužbe, plača delodajalec, za zaposlene v Slovenski vojski pa Ministrstvo za obrambo.

Plačnik neobveznih cepljenj je praviloma posameznik.

## 4. PROGRAM IMUNOPROFILAKSE ZA DRUGE SKUPINE PREBIVALSTVA



## 1. CEPLJENJE PROTI:

ošpicam  
davici  
tifusu  
meningokoknim okužbam  
hepatitisu A  
pnevmokoknim okužbam  
noricam  
klopnemu meningoencefalitisu  
gripi  
haemophilusu influenzae (tip b)  
otroški paralizi

## 2. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA PROTI:

hepatitisu B  
steklini  
tetanusu

### 1. 1. CEPLJENJE

#### 1.1 Cepljenje proti ošpicam

Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti ošpicam.

1.1.1 Ob pojavu epidemije ošpic ali ob ugotovitvi previsokega deleža dovzetnih je cepljenje proti ošpicam obvezno za osebe, ki jih določi IVZ.

1.1.2 Cepljenje proti ošpicam je obvezno tudi za osebe, ki so bile v stiku z bolnikom z ošpicami, pa niso bile cepljene ali pa so prejele le en odmerek cepiva proti ošpicam in je od cepljenja minilo več kot 1 leto.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.

#### 10.1. Cepljenje proti davici

Cepljenje se opravi z monovalentnim cepivom proti davici, ki je pripravljeno za odrasle osebe ali s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu.

Ob epidemiološki indikaciji, ki jo je postavil IVZ, je cepljenje proti davici obvezno za odrasle osebe, ki utegnejo biti izpostavljene nevarnosti okužbe.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.

#### 10.2. Cepljenje proti tifusu

Cepljenje se opravi s cepivom proti trebušnemu tifusu.

1.3.1. Cepljenje proti tifusu je obvezno za osebe, ki živijo v skupnem gospodinjstvu s klicenoscem trebušnega tifusa.

1.3.2. Poleg tega je cepljenje obvezno tudi za osebe, za katere po epidemioloških indikacijah to določi IVZ.

Bazično cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva.

Revakcinacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva vsaka 3 leta, dokler obstaja nevarnost okužbe.

#### 10.3. Cepljenje proti meningokoknim okužbam

Cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva proti meningokoknim okužbam, katerega sestava ustreza značilnostim povzročiteljev, ki krožijo.

1.4.1. Indikacijo za cepljenje oseb s pomanjkanjem komplementa in oseb z anatomsko in funkcionalno asplenijo postavi zdravnik specialist.

1.4.2. Cepljenje je obvezno tudi, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ ter določi tudi obveznike za cepljenje.

#### 10.4. Cepljenje proti hepatitisu A

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu A.

Cepljenje je obvezno, če obstajajo epidemiološke indikacije za cepljenje, ki jih postavi IVZ. Indikacijo za cepljenje hemofilikov, bolnikov s kroničnim hepatitisom B in C ter HIV/aids postavi zdravnik specialist.

Cepljenje se opravi skladno z navodili proizvajalca.

Revakvacijo se opravlja skladno z navodili proizvajalca, dokler obstaja nevarnost okužbe.

Pri osebah, ki morajo biti zaradi zdravstvenega stanja cepljene tudi proti hepatitisu B, se cepljenje praviloma opravi s kombiniranim cepivom proti hepatitisu A in B.

#### 10.5. Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam

Cepljenje se opravi s polisaharidnim cepivom proti pnevmokoknim okužbam.

Cepljenje je priporočljivo za osebe, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, jeter, sečil, mišično skeletnega in vezivnega sistema, nekatere maligne neoplazme, sladkorno bolezen, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov, anatomsko ali funkcionalno asplenijo, sum na likvorfistulo ali po prebolelem gnojnem meningitisu po poškodbi, za osebe pred ali po presaditvi kostnega mozga ali notranjih organov ter bolezni, ki slabijo imunski odziv. Indikacijo za cepljenje v teh primerih postavi zdravnik specialist.

Cepljenje je priporočljivo tudi za vse osebe starejše od 65 let.

Bazično cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva.

Revakvacijo se opravlja z enim odmerkom cepiva glede na navodila.

#### 10.6. Cepljenje proti noricam

Cepljenje se opravi z živim atenuiranim cepivom proti noricam.

Cepljenje je priporočljivo za osebe, ki niso prebolele noric, so pa v remisiji akutne levkemije. Indikacijo za cepljenje v teh primerih postavi zdravnik specialist.

Cepljenje je priporočljivo tudi za vse druge osebe, ki niso prebolele noric, še zlasti za žene v fertilni dobi.

Cepljenje se opravi z dvema odmerkoma cepiva v presledku 6 – 10 tednov.

#### 10.7. Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti klopnemu meningoencefalitisu.

Cepljenje je priporočljivo za osebe, ki bivajo ali predvidevajo aktivnosti na endemskem območju.

Bazično cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu se praviloma opravi s tremi odmerki cepiva.

Prvo revakvacijo se opravi z 1 odmerkom cepiva po treh letih, vse naslednje revakvacije pa po petih letih, dokler obstaja nevarnost okužbe. Po 60. letu starosti se priporoča revakvacija na 3 leta.

#### 10.8. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi, ki vsebuje antigene, ki jih za jesensko-zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje je priporočljivo za osebe, starejše od 65 let, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, sečil, mišično skeletnega in vezivnega sistema, nekatere maligne neoplazme, sladkorno bolezen, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov ter bolezni, ki slabijo imunski odziv. Indikacijo za cepljenje v teh primerih postavi osebni zdravnik.

Cepljenje je priporočljivo tudi za vse druge osebe.

Cepi se z enim odmerkom cepiva vsako jesen.

#### 10.9. Cepljenje proti haemophilusu influenzae (tip b)

Cepljenje se opravi s cepivom proti haemophilusu influenzae tip b.

Indikacijo za cepljenje oseb s funkcionalno ali anatomsko asplenijo, težjo motnjo imunskega sistema, posebno oseb s pomanjkanjem IgG2 protiteles in okuženih s HIV postavi zdravnik specialist.

Cepljenje se opravi z 1 odmerkom cepiva.

#### 10.10. Cepljenje proti otroški paralizi

Cepljenje proti otroški paralizi se opravi z ustreznim cepivom proti otroški paralizi.

Cepljenje proti otroški paralizi je obvezno za osebe, za katere v primeru sporadičnega primera ali epidemije postavi indikacijo IVZ.

Cepljenje se opravi s številom odmerkov glede na predhodni cepilni status.

### 11. CEPLJENJE IN SEROPROFILAKSA

#### 2-1. Cepljenje in seroprofilaksa proti hepatitisu B

##### 2.1.1. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom in vsebuje 20 mikrogramov površinskega antigena v 1,0 ml cepiva.

a) Preekspozicijsko cepljenje je obvezno za:

- osebe, ki nimajo niti antigena niti zaščitnih protiteles in živijo v tesnem stiku z osebami, ki so nosilci antigena hepatitisa B. Prioriteto za cepljenje imajo spolni partnerji;
- bolnike na hemodializnih oddelkih in bolnike s kronično ledvično odpovedjo v predializnem obdobju;
- varovance zavodov za duševno in telesno prizadete;
- hemofilike;
- uživalce drog z injiciranjem;
- bolnike s kroničnim hepatitisom C;
- bolnike s HIV/aids;
- bolnike s spolno prenosljivimi boleznimi in njihove spolne partnerje.

Cepljenje se opravi praviloma s tremi odmerki cepiva. Dodatni odmerki se dajejo glede na testne rezultate.

Cepljenje dializnih bolnikov opravimo s štirimi odmerki dvojne količine cepiva po shemi 0,1,2,6.

Pri osebah, ki morajo biti zaradi zdravstvenega stanja cepljene tudi proti hepatitisu A, se cepljenje lahko opravi s kombiniranim cepivom proti hepatitisu A in B.

b) Postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B je obvezno za osebe, ki še niso bile cepljene proti hepatitisu B ali so bile cepljene nepopolno ali ni dokazov o cepljenju, bile pa so izpostavljene okužbi z virusom hepatitisa B in sicer preko kože ali sluznice.

Izpostavljeni, ki ni bil cepljen ali ni dokazov o cepljenju in je imunski status izvirnega vzorca neznan ali pozitiven, prejme poleg 4 odmerkov cepiva po shemi 0,1,2,12 tudi humani imunoglobulin proti hepatitisu B. Imunoglobulin proti hepatitisu B prejme poškodovanec istočasno s prvim odmerkom cepiva na dve različni mesti.

Izpostavljeni, ki ni bil cepljen ali ni dokazov o cepljenju in je imunski status izvirnega vzorca negativen, prejme 3 odmerke cepiva po shemi 0,1,6, brez seroprofilakse.

Izpostavljeni, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles  $<10$  I.E. ter je bil imunski status izvirnega vzorca neznan ali pozitiven, prejme 1 požitveni odmerek cepiva ter humani imunoglobulin proti hepatitisu B. Imunoglobulin proti hepatitisu B prejme poškodovanec istočasno s cepivom na dve različni mesti.

Izpostavljeni, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles  $<10$  I.E. ter je bil imunski status izvirnega vzorca negativen, prejme 1 požitveni odmerek cepiva proti hepatitisu B, brez seroprofilakse.

Za izpostavljenega, ki je bil predhodno popolno cepljen in ima zaščitni nivo protiteles  $>10$  I.E., ne glede na imunski status izvirnega vzorca, cepljenje ni potrebno.

##### 2.1.2. Seroprofilaksa proti hepatitisu B

Seroprofilakso proti hepatitisu B se opravi z dajanjem humanega imunoglobulina proti hepatitisu B osebam, za katere je priporočljivo postekspozicijsko cepljenje proti hepatitisu B in obstaja indikacija za seroprofilakso.

Humani imunoglobulin proti hepatitisu B se daje čimprej po poškodbi na način in v odmerku, ki ga določi proizvajalec. Damo ga istočasno s prvim odmerkom cepiva.

## 2.2. Cepljenje in seroprofilaksa proti steklini

### 2.2.1. Cepljenje proti steklini

Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom, izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na odmerek.

Postekspozicijsko cepljenje proti steklini je obvezno za vse osebe, ki so izpostavljene okužbi z virusom stekline in sicer:

- za osebo, ki jo je ugriznila ali kako drugače ranila stekla divja ali domača žival ali žival za katero se sumi, da je stekla;
- za osebo, ki jo je ugriznil ali kako drugače poškodoval pes, mačka ali druga žival, ki je ni mogoče imeti pod 10-dnevno veterinarsko kontrolo;
- za osebo, ki jo je ugriznil pes, mačka ali druga žival, ki v 10 dneh po ugrizu pokaže znake stekline, pogine, je ubita ali se izgubi;
- za osebo, ki se je utegnila okužiti z virusom stekline preko sluznice ali poškodovane kože.

Cepljenje se opravi glede na težo in mesto poškodbe skladno z navodili proizvajalca.

Za postekspozicijsko cepljenje se daje štiri odmerke cepiva in sicer prva dva odmerka na dan ugotovitve indikacije obojestransko v deltoidni predel, sedmi dan tretji odmerek in enaindvajseti dan četrti odmerek cepiva (0,0,7,21).

V primeru indikacije, ki jo postavi zdravnik specialist na zavodu za zdravstveno varstvo prejmejo poškodovanci hkrati s prvima odmerkoma cepiva tudi humani imunoglobulin proti steklini.

V primeru ponovne poškodbe se glede na eventualno predhodno cepljenje proti steklini opravi cepljenje z enim, dvema ali tremi odmerki, skladno z navodili proizvajalca oziroma dogovorjeno doktrino.

Hkrati z imunizacijo in seroprofilakso proti steklini se opravi tudi cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu skladno z imunizacijskim programom.

Cepljenje proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

### 2.2.2. Seroprofilaksa proti steklini

Seroprofilaksa proti steklini se opravi z dajanjem 20 I.E. humanega antirabičnega imunoglobulina na kilogram telesne teže.

Indikacijo za seroprofilakso postavi zdravnik specialist na zavodu za zdravstveno varstvo skladno z navodilom proizvajalca.

Oseba prejem predpisani odmerek humanega antirabičnega imunoglobulina po ugotovitvi indikacije. Imunoglobulin prejme v predpisanem času glede na navodilo.

Seroprofilakso proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.

## 2.3. Cepljenje in seroprofilaksa proti tetanusu

Cepljenje se opravi s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu ali z monovalentnim cepivom proti tetanusu.

### 2.3.1. Cepljenje proti tetanusu

- a) Preekspozicijsko cepljenje proti tetanusu je obvezno za vse osebe, ki še niso bile cepljene proti tetanusu ali če ni dokazov o cepljenju ali je od cepljenja ali revakcinacije preteklo več kot 10 let.

Osebam, ki še niso bile cepljene proti tetanusu ali če ni dokazov o cepljenju se daje 3 odmerke kombiniranega cepiva proti davici in tetanusu ali monovalentnega cepiva proti tetanusu.

Osebam, pri katerih je od cepljenja ali revakcinacije minilo več kot 10 let, se daje 1 odmerek cepiva proti davici in tetanusu ali monovalentnega cepiva proti tetanusu.

- b) Postekspozicijsko cepljenje

Pred cepljenjem in seroprofilakso poškodovane osebe je obvezno pridobiti dokumentacijo o predhodnih cepljenjih.

Popolno postekspozicijsko cepljenje proti tetanusu je obvezno v primeru poškodbe za osebe, ki še niso bile cepljene ali če ni dokazov o cepljenju.

Daje se 3 odmerke kombiniranega cepiva proti davici in tetanusu ali monovalentnega cepiva proti tetanusu.

Poškodovanci, pri katerih je potrebno popolno cepljenje, prejmejo na dve različni mesti istočasno s prvim odmerkom cepiva tudi ustrezni odmerek humanega antitetaničnega imunoglobulina.

Poškodovane osebe, ki so bili v preteklosti cepljene z enim ali dvema odmerkoma cepiva ali so bile popolno cepljene ali revakcinirane pred več kot petimi leti, prejmejo ustrezno število odmerkov cepiva, ob indikaciji pa tudi humani imunoglobulin proti tetanusu.

#### 2.3.2. Seroprofilaksa proti tetanusu

Seroprofilakso proti tetanusu se opravi z dajanjem humanega antitetaničnega imunoglobulina.

Seroprofilaksa proti tetanusu je obvezna in se opravi glede na cepilni status.

Seroprofilakso proti tetanusu se opravi takoj po ugotovitvi indikacije, hkrati pa se da prvi odmerek cepiva proti tetanusu.

### 12. POSEBNE DOLOČBE

Cepilno stanje je potrebno preveriti in opraviti manjkajoča cepljenja skladno s 4. točko II. poglavja tega programa.

### 13. FINANCIRANJE

Obvezna cepljenja so sestavni del obveznega zdravstvenega zavarovanja in se financirajo iz sredstev za obvezno zdravstveno zavarovanje. Če plača stroške obveznega cepljenja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, le-ta stroške za nabavo in distribucijo cepiva poravnava neposredno IVZ.

Cepljenje proti gripi, pnevmokoknim infekcijam, hepatitisu A, meningokoknemu meningitisu, haemophilusu influenzae (tip b), tifusu in noricam se v utemeljenih in dokumentiranih primerih, kjer indikacijo postavi zdravnik specialist, plača iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Plačnik neobveznih cepljenj je praviloma posameznik.

## 5. PROGRAM IMUNOPROFILAKSE IN KEMOPROFILAKSE ZA POTNIKE V MEDNARODNEM PROMETU

### 1. CEPLJENJE PROTI:

rumeni mrzlici

davici

tetanusu

gripi

hepatitisu A

hepatitisu B

meningoencefalitisu, ki ga prenašajo klopi ali komarji

meningokoknim okužbam

otroški paralizi

steklini

tifusu

### 2. KEMOPROFILAKSA PROTI:

malariji

## CEPLJENJE

### 1.1. Cepljenje proti rumeni mrzlici

Cepljenje se opravi z živim cepivom proti rumeni mrzlici.

Cepljenje proti rumeni mrzlici je obvezno:

- za osebe, ki potujejo v državo, v kateri je ta bolezen;
- za osebe, ki potujejo v državo, ki zahteva cepljenje proti tej bolezni.

Za bazično cepljenje se daje 1 odmerek cepiva.

Revakcinacijo se opravlja vsakih 10 let z enim odmerkom cepiva.

Mednarodno potrdilo o cepljenju proti rumeni mrzlici prične veljati 10 dni po bazičnem cepljenju, revakciniranim pa z dnem revakcinacije in velja 10 let.

### 1.2. Cepljenje proti davici

Cepljenje se opravi z monovalentnim cepivom proti davici, ki je pripravljeno za odrasle osebe ali s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu.

Cepljenje proti davici je obvezno za potnike, ki potujejo na območja, kjer je epidemija dave, če potniki še niso bili cepljeni ali so bili cepljeni nepopolno ali je od zadnjega odmerka popolnega cepljenja ali revakcinacije minilo več kot 10 let.

Cepi se z ustreznim številom odmerkov, odvisno od cepilnega statusa.

### 1.3. Cepljenje proti tetanusu

Cepljenje se opravi z monovalentnim cepivom proti tetanusu ali s kombiniranim cepivom proti davici in tetanusu.

Cepljenje proti tetanusu je priporočljivo za potnike, ki še niso bili cepljeni ali so bili cepljeni nepopolno ali, če je od zadnjega odmerka popolnega cepljenja ali revakcinacije minilo več kot 10 let, še zlasti, če obstaja tveganje za poškodbe (alpinizem, treking).

Cepi se z ustreznim številom odmerkov, odvisno od cepilnega statusa.

### 1.4. Cepljenje proti gripi

Cepljenje se opravi z mrtvim cepivom proti gripi.

Priporočljivo je za potnike, ki potujejo v sezoni, značilni za gripo in sicer za potnike, ki potujejo v sezoni april-september na južno zemeljsko poloblo ter v mesecih od novembra do februarja po severni polobli.

### 1.5. Cepljenje proti hepatitisu A

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu A in sicer s koncentracijo in v odmerku, ki ga glede na starost potnika predpiše proizvajalec.

Cepljenje proti hepatitisu A je priporočljivo za osebe, ki potujejo na območja, kjer obstaja tveganje za okužbo s hepatitisom A.

Cepi se s skladno z navodili proizvajalca.

Potniki, ki glede na cilj in način potovanja potrebujejo tudi zaščito proti hepatitisu A, so praviloma cepljeni s kombiniranim cepivom proti hepatitisu A in B.

### 1.6. Cepljenje proti hepatitisu B

Cepljenje se opravi s cepivom proti hepatitisu B, dobljenim z genetskim inženiringom in sicer s cepivom s koncentracijo in v odmerku, ki ga glede na starost potnika predpiše proizvajalec.

Cepljenje proti hepatitisu B je priporočljivo za potnike, ki potujejo v območja z visoko stopnjo endemije ali bodo zaradi načina potovanja in bivanja izpostavljeni večjemu tveganju za okužbo s hepatitisom B.

Praviloma se daje 3 odmerke cepiva.

Potniki, ki glede na cilj in način potovanja potrebujejo tudi zaščito proti hepatitisu A, so praviloma cepljeni s kombiniranim cepivom proti hepatitisu A in B.

- 1.7. Cepljenje proti meningoencefalitisu, ki ga prenašajo klopi ali komarji  
Cepljenje je priporočljivo za potnike v dežele, kjer je tveganje za okužbo.  
Za različna geografska področja obstajajo specifična cepiva proti meningoencefalitisu, ki ga prenašajo klopi ali komarji.  
Cepljenje se opravi skladno z navodili proizvajalca.
- 1.8. Cepljenje proti meningokoknim okužbam  
Cepljenje se opravi s cepivom proti meningokoknim okužbam.  
Cepljenje proti meningokoknim okužbam je priporočljivo za potnike, ki potujejo na območje, kjer je epidemija meningokoknega meningitisa ali se meningokokni meningitis občasno pojavlja.  
Cepljenje je priporočljivo tudi za osebe, ki so na potovanjih izpostavljene tesnemu kontaktu z domačini ali množico ljudi (npr. shodi).  
Glede na vrsto cepiva se daje ustrezno število odmerkov cepiva, ki vsebuje soje, ki v teh območjih povzročajo bolezen.
- 1.9. Cepljenje proti otroški paralizi  
Cepljenje proti otroški paralizi se opravi z ustreznim cepivom.  
Cepljenje proti otroški paralizi je priporočljivo za potnike, ki potujejo v dežele, kjer obstaja tveganje za okužbo z otroško paralizo.  
Potniki, ki še niso bili cepljeni, prejmejo število odmerkov bazičnega cepljenja, sicer prejmejo le manjkajoče odmerke cepiva.
- 1.10. Cepljenje proti steklini  
Cepljenje proti steklini se opravi s cepivom, izdelanim iz kulture celic z najmanjšo zaščito 2,5 I.E. na odmerek.  
Cepljenje proti steklini je priporočljivo za potnike, ki potujejo v dežele, kjer je tveganje za okužbo s steklino, zlasti, če zaradi načina potovanja obstaja tveganje za ugriz ali poškodbo stekle živali.  
Daje se 3 odmerke cepiva po shemi za preekspozicijsko cepljenje.  
Cepljenje proti steklini opravljajo samo zavodi za zdravstveno varstvo.
- 1.11. Cepljenje proti tifusu  
Cepljenje se opravi s cepivom proti tifusu.  
Cepljenje proti tifusu je priporočljivo za osebe, ki potujejo v območja, kjer je zaradi epidemiološke situacije tveganje za okužbo s tifusom.  
Cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva.
2. KEMOPROFILAKSA PROTI MALARIJI  
Daje se ustrezen odmerek izbranega antimalarika, odvisno od območja, na katerega potnik potuje, trajanja in namena potovanja.  
Kemoprofilaksa proti malariji je obvezna za osebe, ki odhajajo v države ali območja, v katerih je tveganje za okužbo z malarijo.
3. IZVAJANJE CEPLJENJA  
Cepljenje potnikov, kemoprofilakso proti malariji in svetovanje pred potovanjem opravljajo območni zavodi za zdravstveno varstvo.
4. FINANCIRANJE  
Cepljenje potnikov in kemoprofilaksa proti malariji v mednarodnem prometu niso vključeni v program obveznega zdravstvenega zavarovanja.  
Obvezna cepljenja in kemoprofilakso so dolžni plačati organizatorji dela v tujini ali posamezniki.

## 6. PROGRAM KEMOPROFILAKSE PROTI DOLOČENIM NALEZLJIVIM BOLEZNIM

### KEMOPROFILAKSA PROTI:

gnojnemu meningitisu

HIV-aids

koleri

škrlatinki

tuberkulozi

gripi

aviarni influenci

oslovskemu kašlju

### 1. KEMOPROFILAKSA

#### 1.1. Kemoprofilaksa proti gnojnemu meningitisu

Kemoprofilaksa proti gnojnemu meningitisu je obvezna za:

- osebe, ki živijo v tesnem kontaktu (v istem prostoru) z bolnikom;
- ob pojavu v kolektivu po predhodni takojšnji konzultaciji z območnim zavodom za zdravstveno varstvo ali IVZ.

##### 1.1.1. Kemoprofilaksa proti meningokoknemu meningitisu

Daje se ustrezne doze rifampicina: odraslim in otrokom 2 dni.

##### 1.1.2. Kemoprofilaksa proti hemofilusnemu meningitisu

Družinskim članom se daje v primeru, da je v družini otrok, mlajši od 4 let, ki ni bil ali je nepopolno cepljen, ustrezne doze rifampicina: odraslim in otrokom 4 dni.

V kolektivu se daje odraslim in otrokom iz skupine, kjer je zboleli otrok, če je v skupini otrok mlajši od 4 let, ki ni bil ali je nepopolno cepljen.

#### 1.2. Kemoprofilaksa proti HIV-aids

Daje se določeno kombinacijo protiretrovirusnih zdravil, glede na oceno tveganja. Kemoprofilakso svetuje in predpiše infektolog.

#### 1.3. Kemoprofilaksa proti koleri

Daje se ustrezne doze doksiciklina.

Kemoprofilaksa proti koleri je obvezna za vse osebe, ki so jedle hrano ali pile vodo, ki sta onesnaženi ali se sumi, da sta onesnaženi s povzročitelji kolere.

#### 1.4. Kemoprofilaksa proti škrlatinki

Daje se penicilin, pri preobčutljivosti na penicilin pa eritromicin v enakih dozah, kot so potrebne za terapijo. Izvajati se mora 10 dni.

Kemoprofilaksa ob pojavu škrlatinke je obvezna:

- za otroke v družinskem kontaktu, kjer imajo družinski člani v anamnezi revmatsko vročico ali kjer so slabe socialne razmere;
- ob pojavu škrlatinke ali streptokoknega tonzilofaringitisa v kolektivu po predhodni konzultaciji z območnim zavodom za zdravstveno varstvo.

#### 1.5. Kemoprofilaksa proti tuberkulozi (preventivno zdravljenje latentne tuberkulozne okužbe)

Daje se ustrezne doze izoniazida in rifampicina 3 mesece (rifampicina in pirazinamida 2 meseca) HIV negativnim in pozitivnim odraslim od 18 do 35 let starosti.

Daje se ustrezne doze izoniazida in rifampicina 3 mesece otrokom in mladostnikom do 18 let starosti.

Daje se ustrezna doza izoniazida 9 mesecev nosečnicam, novorojenčkom in HIV pozitivnim bolnikom, ki ne morejo prejemati rifampicina.

Pred uvedbo kemoprofilakse je potrebno izključiti aktivno tuberkulozo.

Kemoprofilaksa je obvezna:



- za otroke do 6 let starosti, ki so bili v tesnem kontaktu z bolnikom z mikroskopsko pozitivno pljučno tuberkulozo, ne glede na ugotovitev tuberkulinskega testiranja;
  - za osebe od 6 do 35 let starosti, ki živijo v tesnem kontaktu z mikroskopsko pozitivnim bolnikom s tuberkulozo pri pozitivnem testu z reakcijo 10 mm ali več;
  - za HIV pozitivne osebe in osebe zdravljene z imunosupresivnimi zdravili, ki imajo tuberkulinski test pozitiven z reakcijo 5 mm ali več;
  - za osebe, ki lahko aktivirajo latentno tuberkulozo zaradi posebnih pogojev (osebe z določenimi spremljajočimi boleznimi in stanji, HIV negativni intravenski uživalci drog, priseljeni v zadnjih petih letih iz držav z visoko incidenco tuberkuloze, oskrbovanci zaporov, popravnih in negovalnih ustanov), ki imajo tuberkulinski test 10 mm ali več.
- Kemoprofilaksa se lahko ponudi tudi drugim osebam iz kontakta po presoji specialista pulmologa.

#### 1.6. Kemoprofilaksa proti gripi

Daje se ustrezne doze preparata proti gripi, dokler traja nevarnost okužbe.

Kemoprofilaksa je priporočljiva za:

- osebe, ki se zaradi kontraindikacij ne smejo cepiti;
- osebe, ki so se cepile, pa še ni preteklo 14 dni od cepljenja;
- osebe s slabšim imunskim odzivom;
- osebe, ki delajo v zdravstvenih in socialnih zavodih, domovih za ostarele, kjer se je pojavila epidemija gripe in niso bile cepljene.

#### 1.7. Kemoprofilaksa proti aviarni influenci

Za vse osebe, ki so bile v tesnem stiku s sumljivim ali potrjenim primerom aviarne influence, je obvezna zaščita s protivirusnim zdravilom v ustreznem odmerku. Kemoprofilakso predpiše epidemiolog ali infektolog. S kemoprofilakso začnemo čimprej (najkasneje v dveh dneh) po izpostavljenosti. V zaščitne namene prejema odrasla oseba ali otrok starejši od 13 let najmanj 7 dni oseltamivir 75 mg dnevno.

#### 1.8. Kemoprofilaksa proti oslovskemu kašlju

V primeru, da je v družini dojenček mlajši od 6 mesecev, je eritromicin ali midekamicin ali azitromicin priporočljiv pri vseh družinskih članih in tesnih kontaktih ne glede na starost in imunizacijski status, če je tipična klinična slika ali je diagnoza pri njih potrjena mikrobiološko.

### 14. FINANCIRANJE

Obvezna kemoprofilaksa po programu se financira iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja oziroma iz državnega proračuna za osebe iz 7. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Neobvezno kemoprofilakso plača posameznik.

## 7. PROGRAM IMUNOPROFILAKSE IN KEMOPROFILAKSE ZA PREBIVALSTVO V PRIMERU IZREDNIH RAZMER

1. Cepljenje in zaščito z zdravili za prebivalstvo v primeru izrednih razmer (naravne in druge nesreče, posebna izpostavljenost nalezljivim boleznim, terorizem z biološkimi agensi itd.) se opravi z ustreznimi cepivi in preparati za kemoprofilakso (proti tetanusu, davici, hepatitisu A in B, klopnemu meningoencefalitisu, steklini, antraxu, kugi, tularemiji, brucelozi, botulizmu, Q vročici, kozam, influenci, itd.).

### 15. POSEBNE DOLOČBE

Pred izvajanjem programa cepljenja v primeru izrednih razmer je potrebno pridobiti podatke o precepljenosti prebivalstva oziroma posameznih ogroženih skupin.

Preparati za izvajanje programa v primeru izrednih razmer se zagotovijo iz državnih rezerv.

## 16. FINANCIRANJE

Imunoprofilaksa in kemoprofilaksa za prebivalstvo v primeru izrednih razmer se financira iz sredstev državnega proračuna.

## II

1. V Republiki Sloveniji se izvajata imunoprofilaksa in kemoprofilaksa na osnovi predpisanih programov za posamezne skupine prebivalcev.
2. Cepljenje izvajajo zdravniki v zdravstvenih zavodih in zasebni zdravniki, delo vseh pa koordinirajo območni koordinatorji na zavodih za zdravstveno varstvo ter nacionalni koordinatorski center na IVZ. Koordinatorje cepljenja in zdravnike, ki opravljajo cepljenje imenuje minister, pristojen za zdravje.  
Seznam koordinatorjev cepljenja in seznam zdravnikov, ki opravljajo cepljenja sta v prilogi I in prilogi II tega programa in sta njegov sestavni del.
17. Obvezno cepljenje proti nalezljivim boleznim se opravlja neprekinjeno čez vse leto (kontinuirano cepljenje), razen če obstajajo epidemiološke indikacije, zaradi katerih se začasno prekine cepljenje. Predlog za prekinitev in ponoven začetek cepljenja poda IVZ. Program imunoprofilakse in kemoprofilakse za prebivalstvo v primeru izrednih razmer se izvaja le, če so za to podani pogoji. Indikacijo za cepljenje in obveznike za cepljenje določi minister, pristojen za zdravje.
18. Imunoprofilaksa posameznika se opravi po preverjanju cepilnega statusa.  
To stanje se preveri v zdravstveni dokumentaciji ali tako, da kandidat za cepljenje kot dokaz predloži dokument o opravljenih prejšnjih cepljenjih.  
Na podlagi ugotovljenega stanja o prejšnjih cepljenjih in po predhodnem preverjanju splošnih in posebnih kontraindikacij, kar opravi zdravnik, ki opravlja cepljenje, se opravi cepljenje (bazično cepljenje) oziroma ponovno cepljenje (revakcinacija) v skladu s tem programom.  
Obvezno je preveriti cepilni status in opraviti manjkajoča cepljenja skladno s programom:
  - otrokom pred vstopom v organizirano varstvo, učencem, dijakom in študentom pred vstopom v višjo stopnjo izobraževanja;
  - ob poškodbi ali rani;
  - dijakom in študentom pred pričetkom opravljanja praktičnega pouka oziroma dela, pri katerem so izpostavljeni nalezljivim boleznim;
  - ob zaposlitvi;
  - ob sprejemu na zdravljenje v bolnišnici;
  - ob vsakem obisku pri osebnem zdravniku;
  - ob epidemiološki indikaciji, ki jo postavi IVZ.Cepljenje se opravi po predhodnem informiranju cepljenih ali zastopnikov oziroma skrbnikov cepljenih oseb glede varnosti in koristi cepljenja ter pojavov pridruženih cepljenju in ravnanja v zvezi z njimi.
19. Izvajanje imunoprofilakse se organizira tako, da ni možen prenos okužbe na ljudi in v okolje s tem, da se prepreči prenos med delom in pri ravnanju z infektivnimi odpadki.
20. Prostor in oprema, kjer se izvaja imunoprofilaksa morata ustrezati sanitarno tehničnim in higienskim zahtevam, ki veljajo za javne zdravstvene zavode in zasebno zdravstveno dejavnost.
21. Imunoprofilaksa se izvaja izključno s preparati, ki jih za območje Republike Slovenije nabavlja, skrbi za kontrolo njihove kakovosti, centralno shranjuje in razdeljuje IVZ.
22. Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravnik, ki opravlja imunoprofilakso proti nalezljivim boleznim, mora obvezno imeti za shranjevanje imunoprofilaktičnih pripravkov hladilne naprave (hladilnike) opremljene z umerjenimi merilnimi indikatorji temperature. Za zagotovitev hladne verige pri prevozu imunoprofilaktičnih pripravkov mora imeti ustrezne

hladilne torbe ali enakovredno embalažo. Izpolnjevati mora predpisane sanitarno tehnične in druge pogoje ter pogoje dobre skladiščne prakse.

Oseba, ki v zdravstvenem zavodu oziroma pri zasebnem zdravniku skrbi za nabavo, transport in shranjevanje cepiva, mora biti usposobljena za rokovanje s preparati po načelih dobre skladiščne prakse. Usposabljanje izvaja IVZ.

23. Imunoprofilaksa se opravlja skladno z načeli dobre ambulantne prakse in varnega cepljenja.

Za imunoprofilakso se obvezno uporabljajo brizge in igle za enkratno uporabo za vsako osebo posebej.

Pri imunoprofilaksi, ki se daje parenteralno, morajo biti na razpolago sredstva, ki se uporabljajo v primeru anafilaktične reakcije.

24. S kužnim materialom, ki nastane ob imunoprofilaksi, se ravna skladno z navodilom o ravnanju z odpadki, ki nastajajo pri opravljanju zdravstvene dejavnosti.

Neuporabljene preparate se z zapisnikom vrne na IVZ.

25. Vodenje evidenc:

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravnik, ki opravlja imunoprofilakso ali pod čigar nadzorstvom se ta opravlja, vodi evidenco in izda potrdilo o cepljenju.

Podatki o cepljenju in podatki o trajni kontraindikaciji za cepljenje se evidentirajo v osnovni zdravstveni dokumentaciji in v osebni dokument cepljene osebe (Knjižica o cepljenju, Potrdilo o cepljenju, Mednarodna izkaznica).

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravnik, ki opravlja cepljenje predšolskih otrok, mora o opravljenih cepljenjih oziroma izpolnjevanju tega programa voditi evidenco in poročati območnemu zavodu za zdravstveno varstvo, ta pa poroča IVZ.

Obvezno je zbiranje in vzdrževanje podatkov ter vodenje evidenc in poročanje s pomočjo enotnega računalniškega programa.

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravnik, ki opravlja cepljenje šolskih otrok in ostalih skupin prebivalcev, mora o opravljenih cepljenjih oziroma izpolnjevanju tega programa poročati območnemu zavodu za zdravstveno varstvo, ta pa poroča IVZ.

IVZ poroča o opravljenem cepljenju proti tuberkulozi Bolnišnici Golnik, Kliničnemu oddelku za pljučne bolezni in alergijo.

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravnik, ki opravlja imunoprofilakso ali pod čigar nadzorstvom se ta opravlja, mora voditi evidenco o sledljivosti imunoprofilaktičnih preparatov, o beleženju temperature v hladilnikih in v prostoru, o umerjanju merilnih indikatorjev temperature in o prevozu na cepilno mesto.

26. O pojavih pridruženih cepljenju je treba nemudoma obvestiti Register neželenih učinkov pridruženih cepljenju, ki ga vodi IVZ, Trubarjeva 2, Ljubljana.

27. Dopolnilno cepljenje predšolskih in šolskih obveznikov:

Dopolnilno cepljenje predšolskih in šolskih obveznikov je potrebno opraviti, če v posamezni občini in v katerem koli delu naselja ni cepljenih:

- 95% obveznikov proti ošpicam, mumpsu, rdečkam, otroški paralizi, davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, haemophilusu influenzae (tip b) in hepatitisu B;
- 90% obveznikov proti drugim nalezljivim boleznim, za katere je cepljenje obvezno po imunizacijskem programu.

28. Finančna sredstva za izvajanje posameznih programov so sestavni del programov imunoprofilakse za posamezne skupine.

### III

Zaradi neprekinjenega izvajanja cepljenja se ta program smiselno uporabi za nabavo cepiv, pri katerih je potrebno začeti s postopki javnega naročanja pred začetkom veljave programa imunoprofilakse in kemoprofilakse za leto 2006.

### IV

Ta program začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 512-12/2004-5  
Ljubljana, dne 17. februarja 2005.  
EVA 2005-2711-0083

spec. akad. st. Andrej Bručan, dr.  
med. l. r.  
Minister  
za zdravje

---

[Priloga I: Koordinatorji cepljenja](#)

[Priloga II: Seznam zdravnikov izvajalcev obveznega programa cepljenja](#)